Tarih Okulu Dergisi (TOD)
Ekim 2021
Yıl 14, Sayı LIV, ss.3225-3246.

Journal of History School (JOHS)
October 2021
Year 14, Issue LIV, pp.3225-3246.

DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.49912>

Authenticity process is conducted by

Makale Türü: Derleme makalesi
Geliş Tarihi: 12-03-2021
Kabul Tarihi: 17-10-2021
On-line Yayın: 31-10-2021

Article Type: Compilation article
Submitted: 12-03-2021
Accepted: 17-10-2021
Published Online: 31-10-2021

Atıf Bilgisi / Reference Information

Çeviker, A. & Denizci, T. (2021). Tarihsel Süreç İçerisinde Türkiye ve Birleşik Krallık'ta Ragbi. *Journal of History School*, 54, 3225-3246.

TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE TÜRKİYE VE BİRLEŞİK KRALLIK'TA RAGBİ

Abdulkerim ÇEVİKER¹ & Tuba DENİZCİ²

Öz

Ragbi İngiltere’de Rugby kasabasında sınırsız oyuncu ile oynanan rakip hedefine topun atılmasının yasak olduğu rekreatif etkinlik olarak ortaya çıkmıştır. Birkaç yıl içinde spor haline gelen ragbi Birleşik Krallık ülkelerinde benimsenmiş ve günümüzde dünyanın 107 ülkesinde yaygın hale gelmiştir. Bu araştırmanın amacı ragbi sporunun Birleşik Krallık ve ülkemizdeki gelişim ve değişim sürecini incelemektir. Derleme türünde hazırlanan bu araştırmada yerli ve yabancı literatürde ragbi sporunun ortaya çıkışından günümüze kadar olan kaynaklardan faydalanılmıştır. 1800’lü yıllarla birlikte başta İngiltere ve daha sonra Birleşik Krallık’ta kural ve sistemli ragbi sporunu ülkemiz Osmanlı İmparatorluğu himayesindeki esirler sayesinde tanımıştır. Bu dönemde oynanmış, ancak fazla gelişim kaydedememiştir. Birleşik Krallıkta geniş kitlelere yayılan ve hızla benimsenmesine rağmen, ülkemizde 2000’li yıllara kadar fazla gelişim göstermemiş olup son on yılda başta üniversite lig takımlarının kurulmasıyla tanınırlığını önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir. Birleşik Krallık’ta ragbi sporunun sporcu, takım sayısı, ligler, halkın spora olan ilgisi, maddi kaynak aktarımı ve popüleritesi bakımından ülkemize oranla daha yüksek düzeyde gelişim gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Takım Spor, Ragbi, Tarihsel Gelişim, Birleşik Krallık, Türkiye.

¹Dr. Öğr. Üyesi, Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, kerimcevikar@gmail.com, Orcid: 0000-0002-6566-1251

²Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, tubadenizci@gmail.com, Orcid: 0000-0002-3091-0959

Ragby in Turkey and The United Kingdom in The Historical Process

Abstract

Rugby has emerged as a recreational activity played with unlimited players in the town of Rugby in England, where it is forbidden to throw the ball to the opponent's goal. Rugby, which has become a sport in a few years, has been adopted in the United Kingdom countries and has become widespread in 107 countries of the world today. The aim of this research is to examine the development and change process of rugby sport in the United Kingdom and our country. In the review study prepared in the review type, the resources available from the emergence of rugby sport in local and foreign literature have been used. In the 1800s, the rule and systematic sport of rugby, played primarily in England and later in the United Kingdom, was introduced in our country thanks to the captives under the auspices of the Ottoman Empire. It was played during this period, but did not make much progress. Despite its widespread adoption and widespread adoption in the United Kingdom, it did not develop much in our country until the 2000s, has significantly increased its recognition especially in the last decade with the establishment of university league teams. It has been concluded that rugby in the UK shows a higher level of development compared to our country in terms of athletes, number of teams, leagues, public interest in sports, financial resource transfer and popularity.

Keywords: Team Sport, Rugby, Historical Development, United Kingdom, Turkey.

GİRİŞ

Bir spor dalının gelişimi, benimsenmesi, toplum içinde yaygınlaşmasında coğrafya, kültür, sosyal yapı, inanç ve değerler oldukça önemlidir. Ragbi de buna örnek verilecek sporlardan birisidir. Ortaya çıkışı, gelişim ve değişimini Birleşik Krallıkta tamamlayan günümüzde halen eski İngiliz sömürgesi ülkelerde de oldukça popüler olan bir spor dalıdır.

Ragbi 40 dakikalık iki devre olarak halinde oynanan, doğrudan ileriye pas vermenin yasak olduğu, topun el ve ayakla kontrol edildiği 40 dakikalık iki devre olarak oynanan, topu ve topun elle rakip kale çizgisinin arkasına taşımanın hedeflendiği bir takım sporudur. On beş, 13 ve yedi oyuncudan oluşan çeşitli ragbi türleri bulunmaktadır. Bu sporda güç ve çeviklikten ziyade cesaretinde ön planda olduğu söylenebilir (Şahin, 2006, s. 105).

Ragbi sporunu diğer sporlardan ayıran en büyük özelliği centilmenlik ve saygıdır. Öyle ki maç boyunca fiziksel olarak birbirine meydan okuyan takımlar maçı dostça bitirerek eğlence ve kutlamalar yapmaktadırlar (www.rugbyfootballhistory.com, 2019). Bu anlayış ragbiyi sporun diğer takım sporlardan ayıran en önemli farklılıklarından birisidir. Bu anlayışın diğer spor

branşlarına örnek gösterilerek, dostluk ve kardeşlik anlayışını güçlendirmesine katkı sağlayabileceği söylenebilir.

Ülkemizde ragbi sporunun ortaya çıkışı, değişimi, gelişimi, oyun kuralları ve lig sistemine ilişkin ulusal literatürde kapsamlı bir araştırmanın olmadığı görülmektedir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı İngiltere’de ortaya çıkan daha sonra Birleşik Krallık Ülkeleri’nde benimsenerek dünyanın 107 ülkesinde yayılan ragbi sporunun Birleşik Krallık ve ülkemizdeki gelişim ve değişim sürecini incelemektir.

Tarihsel Gelişimi

Ragbi dünya çapında oynanan, iki yüzyıllık geçmişi olan spordur. Rugby İngiltere’nin West Midlands bölgesinde Warwickshire’de kasaba ismidir (www.rugbyfootballhistory.com, 2019). Kasabada bulunan bağımsız okul olan Ragbi Okulu (Rugby School), ragbinin doğum yeridir. Ragbi Okulu’ndaki ilk maç sınırsız oyuncu sayısı ile oynanmış topun kullanılmasına izin verilmiş, rakip takımın hedefine doğru koşmasına izin verilmemiştir. 1823 yılında, William Webb Ellis isimli genç sporcunun kaybetme riski altındayken, futbol kurallarına aykırı şekilde topu alıp koşması ile ragbi müsabaka haline gelmiştir. 1820-1830 arası bazı hareketler eklenip, yasaklı kurallara izin verilerek yeni kurallar oluşturulmuştur (www.rugbyfootballhistory.com/originsofrugby.htm, 2019).

Topla koşmak 1830’larda Ragbi Okulu ile yaygınlaşmaya başlamış 1850-1860 tarihleri arasında İngiltere’de de popüler hale gelmiştir. (en.wikipedia.org/wiki/Borough_of_Rugby, 2019). Öyle ki 1801’de ilk ulusal nüfus sayımına göre Rugby kasabası 1,487 nüfusa sahip iken 1831’de 2,501’e yükselmiştir. Bu büyümenin sebebinin, çocuklarını Ragbi Okulu’na göndermek isteyen ebeveynlerin yatakhane imkânlarının kısıtlı olmasından dolayı kasabaya yerleşmesinden kaynaklandığı söylenebilir (Rugby Local History Research Group, 1977 s. 55; www.visionofbritain.org.uk, 2019). 1845’te William Delafield Arnold, WW Shirley ve Frederick Hutchins isimli üç Ragbi Okulu öğrencisi, ragbinin ilk yazılı kurallarını oluşturmuşlardır. 1863’te günümüz futbolunun da en eski federasyonu olan Futbol Federasyonu (Football Association) kurulmasının ardından futbol ve ragbi arasındaki fark resmileştirmiştir. Bir yıl sonra ilk ragbi kulüpleri kurulmuştur. 1880’lere gelindiğinde ise kulüp sayısı 100’ü aşmıştır. 1871’de ragbinin kurallarını standartlaştırmak için Pall Mall Restoran’da 25 kulübün katıldığı toplantıda Ragbi Futbol Birliği (Rugby Football Union)’de kurulmuştur. Aynı yıl Edinburgh’da İskoçya ve İngiltere arasındaki ilk resmi uluslararası maç oynanmıştır. 1877’de ragbi oyuncu sayısı 25’den 15’e düşürülmüştür (en.wikisource.org, 2019; Macrory, 1991, s. 33; The Age, 1915, s.92).

1886 yılında Uluslararası Ragbi Futbol Kurulu (International Rugby Football Board) kurulmuş olup 1998 yılında ismi Uluslararası Ragbi Kurulu (International Rugby Board) olarak değiştirilmiştir. 1987'de, ilk Ragbi Birliği Dünya Kupası (Rugby Union World Cup) Avustralya ve Yeni Zelanda'da yapılmıştır. O zamandan günümüze kadar geçen zaman zarfında her 4 yılda bir yapılmaktadır (www.rugbyfootballhistory.com/originsofrugby.htm, 2019).

1886'da çoğunlukla işçi sınıfından oluşan kuzey kulüplerinin egemenliği artmıştır. Ragbi Futbol Birliği amatörlerin oyuna katılması için maaş veya başka maddi ödül talep etmesi veya almasının yasaklanması gibi sıkı kurallar oluşturmuştur. Ancak York Eyaletleri kulüpleri işçilerin maçlara katılması ile iş kaybı yaşadıklarından dolayı yarı zamanlı ödeme yapmalarını önermiş bu teklif Ragbi Futbol Birliği tarafından reddedilmiştir. 1895'te işçi sınıfından oluşan kuzey takımlarının başarısı sonrasında Ragbi Futbol Birliği'nin giriş ücretlerinin alındığı yerlerde ragbi oynamasını yasaklaması, kulüplerin amatörlüklerini kanıtlayamadığında Ragbi Futbol Birliği'nden çıkarılma tehdidi ve maçların olduğu dönemde işçilere yarı zamanlı ödeme yapılmasının kabul edilmemesi gibi yasaklar gündeme gelmiştir. Bunun üzerine İngiltere'nin kuzeyindeki yirmi iki kulüp Huddersfield'deki George Hotel'de toplanmış ve Kuzey Ragbi Futbol Birliği (Northern Rugby Football Union)'ni kurmuşlardır. Yirmi iki kulübün Ragbi Futbol Birliği'nden ayrılmasıyla ilk bölünme başlamıştır. Toplantıdan sonra 15 yıl içinde, 200'den fazla Ragbi Futbol Birliği kulübü Kuzey Rugby Futbol Birliği'ne katılmıştır. 1898'de Kuzey Ragbi Futbol Birliği profesyonelliği getirmiş olup profesyonellik için ise kesinlikle yarı zamanlı veya mesai dışı ragbi için uygun zamanı olan işte çalışıyor olma şartını oluşturmuştur (www.sixnationsrugby.com, 2019). 1906'da oyunda yaratıcılık oluşturabilmek ve sahada oyuncuya daha fazla yer açmak için oyuncu sayısı 15'ten 13'e düşürülmüş ve devamında sıralı top çalma kuralı getirilmiştir (Collins, 2006, s. 19).

İlerleyen yıllarda ragbi Avusturalya, Yeni Zellanda ve Güney Afrika'da oynanmaya başlanmıştır. 1922'de Kuzey Rugby Futbol Birliği ismini Avusturalya'da kullanılan Ragbi Futbol Ligi (Rugby Football League) olarak değiştirmiştir. 1929'ta ilk ragbi ligi Challenge Kupası'nın finalleri Wembley'de oynanmıştır. 1967'de profesyonel ragbi ligi, azalan seyirci sayısını arttırmak amacıyla pazar gününü ana maç günü olarak kabul edilmiştir. İki yıl sonra Ragbi İngiliz üniversitelerinde ve kolejlerinde spor olarak tanınmaya başlamıştır (www.rugbyfootballhistory.com, 2019).

Ragbi Birliği (RB) 1995 yılında profesyonelliğin ortaya çıkmasıyla birlikte dünyanın en hızlı büyüyen sporlarından biri olduğu söylenebilir. 2000 yılında

Paralimpik Olimpiyatlarında tekerlekli sandalye ragbi, 2009 yılında ise yaz Olimpiyat oyunlarında 15'li RB yeni sporlarından biri olarak kabul edilmiştir (Engebretsen ve Steffen, 2010, s.157). Aynı yıl yedili ragbi de ilk defa yaz olimpiyatlarında ayrı bir olimpiik spor dalı olarak oyunlara dâhil edilmiştir. RB yönetim organı Dünya Ragbi (World Rugby) tarafından yayınlanan son rakamlara göre dünyada 120 ülkede yedi milyondan fazla oyuncu, 102 üye kulüp vardır (<https://publications.parliament.uk/pa/cm199900/cmselect/cmcmds, 2019>).

Dünya ragbi sıralamasında 102 ülke bulunmaktadır. Uluslararası Ragbi Kurulu (International Rugby Board)'na göre 2015 Ragbi Dünya Kupası (Rugby World Cup)'na altı kıtadan 20 takım katılmıştır. Her iki gözlem de ragbi birliğinin küresel bir spor olduğunu göstermektedir (www.rugbyfootballhistory.com, 2019).

Ragbi Kültürü

İngiltere'de, RB çoğunluk üst ve orta sınıfların üyeleri tarafından oynanan bir kulüp sporu olarak bilinmektedir. 1980'lere kadar devlet okullarında uzun süre oynanmış ve zamanla okullarda daha popüler hale gelmiştir (www.rugby-league.com, 2019).

Batılı ülkelerde ise tüm sınıflar arasında popülerdir. Buna karşılık Ragbi Ligi (RL) geleneksel işçi sınıfının yaygın olduğu Galler'de kömür madencileri ve diğer sanayi işçilerinden oluşan küçük köy ekipleri arasında popüler bir oyun olduğu bilinmektedir (Collins, 2005, s. 24).

Bunun yanı sıra Avustralya, Yeni Güney Galler ve Queensland'da her iki oyunda benimsenmiştir. İngiltere'deki iki oyun arasında sınıf engeli bu eyaletlerde de ortaya çıkmış, RB özel okullarda da önemsenmiş ve birçok kesim tarafından desteklenmiştir (Collins, 1998, s.22).

Ragbi Yeni Zelanda'da alt sınıfın Auckland'ta alt sınıf batı banliyölerinin oyunu ve Güney Auckland'ta batılı bir oyun olarak kabul edilmektedir. Galler, Fransa (Paris hariç), Cornwall, Gloucestershire, Somerset, İskoçya Sınırı, County Limerick ve Pasifik Adaları'nda da RB işçi sınıfı topluluklarında popüler olmuştur. Bununla birlikte, RL Kuzey İngiltere, Yeni Güney Galler ve Avustralya eyaletlerinde işçi sınıfı oyunu olarak algılandığı görülmektedir (Collins, 1998, s.23).

Ragbi Birliği ve Ragbi Ligi

Ragbi'de Ragbi Birliği ve Ragbi Ligi olarak iki kavram karşımıza çıkmaktadır.

Ragbi Birliği (Rugby Union)

Ragbi Birliği'nin merkezi Dublin, yönetim organı ise World Rugby'dir. RB hem profesyonel hem de amatör bir oyun olup 15'li ve yedili ragbi olmak üzere iki çeşittir (Macrory, 1991, s. 78).

15'li ragbi türünde pozisyonlar sekiz kişi forward (ileri) ve yedi kişi back (geri) olarak ayrılır. Futboldan farklı olarak ragbide forvetler çarpışma ve ağır mücadelelerde bulunurken, back oyuncularını daha çok kaçmaya ve sayı yapmaya odaklıdır. Forvetler pozisyonu hazırlar, bekler ve kanat oyuncularını, try (deneme) yapar. Fakat günümüzde uluslararası takımlarda forward (ileri) oyuncularını kadar back oyuncularını da ruck (iki takımdan en az birer oyuncunun topu kapma mücadelesi sırasında oluşan itiş-kakış) veya maul (kenetlenme) gibi pozisyonlarda mücadelede bulunur (https://en.wikisource.org/wiki/Laws_of_Football_as_played_at_Rugby_School, 2019).

Yedili (Sevens) Ragbi 15'li ragbi ile aynı ebattaki sahada oynanan ve benzer kuralları olan bir oyundur. Farkı normal RB maçı en az 80 dakika sürerken, Yedili Ragbi maçı yedi dakikalık iki yarıdan ve iki dakikalık bir devre arasından oluşmaktadır. Melrose, İskoçya kökenli bir tür olup her yıl Melrose Sevens turnuvasını düzenlenir. Amatör ve profesyonel düzeyde özellikle yaz aylarında oynanan Yaz Yedili Ragbi türü çok popülerdir. Takımda üç forward, dört back oyuncusu vardır. Maçta en fazla üç oyuncu değişikliğine izin verilir (www.trf.gov.tr, 2019).

Her iki türde de down (çıkış) hakkı yoktur ve oyun hiç durmadan oynanır. Uluslararası maçlar az, kulüp maçları ise fazla oynanır. Milletler Topluluğu ülkeleri başta olmak üzere Fransa, Arjantin ve İtalya gibi ülkelerde de yaygın olarak oynanmaktadır (Macrory, 1991, s.55).

1886'dan beri Uluslararası Rugby Futbol Kurulu (International Rugby Football Board) ve Uluslararası Rugby Kurulu (International Rugby Board) olarak adlandırılan World Rugby, RB'nin yönetim organıdır. Günümüzde 83'ü tam ve 18'ü ortak olmak üzere 101 üye ülkeye sahiptir. World Rugby; Rugby World Cup, The Women's Rugby World Cup, Rugby World Cup Sevens, HSBC Sevens Series, HSBC Women's Sevens Series, World Under 20 Championship, World Under 20 Trophy, Nations Cup ve Pacific Nations Cup müsabakalarını denetlemektedir. World Rugby Yeni Zelanda, İrlanda, Galler, İngiltere, Güney Afrika, Avustralya, Arjantin, İskoçya, İtalya ve Fransa gibi birinci kademe ragbi

kuruluşların egemenliğinde olup, Yediler Dünya Serisi (Sevens World Series) hariç tüm etkinliklerin nerede gerçekleşeceğine karar vermektedir (Collins, 2005, s. 51).

Ragbi Ligi (Rugby League)

Ragbi Ligi, Uluslararası Ragbi Ligi Federasyonu (Rugby League International Federation) tarafından küresel yönetilen bir oyundur (www.rugby-league.com, 2019).

RL hem profesyonel hem de amatör olarak 13 kişi ile oynanan saha, kale ölçüleri, ileri pas olmaması gibi kuralları RB kuralları ile aynıdır. Farklı olarak top sadece ayakla ileriye uzaklaştırılır. RB'ne göre puanlamalar arasında çok az farklar vardır. Dört veya altı down hakkı olduğundan oyun durdurulabilir. Uluslararası maçlar fazla, kulüp maçları ise daha az oynanır. Bu nedenle Ragbi Birliği Dünya Kupası (Word Cup Rugby Union) RL takımları arasında oynanır. RL kulüp bazında Avustralya, Yeni Zellanda ve İngiltere'de yaygındır (www.rugby-league.com, 2019).

Birleşik Krallık ve Ragbi Ligi

RL, Kuzey İngiltere ve Güney Galler'de popüler olmasının yanı sıra İskoçya, İrlanda ve Galler'in diğer bölgelerinde daha az popüler olduğu bilinmektedir (www.visionofbritain.org.uk, 2019). İngiliz Adaları'ndaki Ragbi Ligi organizasyonları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1

Birleşik Krallık'ta Ragbi Ligleri

İngiltere RL		İrlanda RL	
Yönetim birimi: RFL		Yönetim birimi: RLI	
Milli takım: İngiltere		Milli takım: İrlanda	
İlk oynama: 1895		İlk oynama: 1934	
Kayıtlı oyuncular:248,645			
Ulusal yarışmalar	Kulüp yarışmaları	Ulusal yarışmalar	Kulüp yarışmaları
Word Cup	Super League	Rugby League World Cup	
Four Nations	Championship		
	League 1		
	Challenge Cup		
	League 1 Cup		
İskoçya RL		Galler RL	
Yönetim birimi: SRL		Yönetim birimi: WRL	
Milli takım: Ireland (Wolfhounds)		Milli takım: Wales	
İlk oynama: 1934		İlk oynama: 1907	
Ulusal yarışmalar	Kulüp yarışmaları	Ulusal yarışmalar	Kulüp yarışmaları
Rugby League World Cup	Scottish National League	Rugby League World Cup	Rugby League Conference
Home Nations Championship	National Youth League		Championship One
Rugby League European Cup	Challenge Cup		

1. İngiltere'de RL

RL Kuzey İngiltere özellikle oyunun çıktığı Yorkshire ve Lancashire bölgelerinde popüler bir oyun olup İngiltere genelinde yaygın olarak oynanmaktadır. Bu bölgeler ragbi liginin kalbi olarak tanımlanabilir (https://en.wikipedia.org/wiki/Rugby_League_World_Cup, 2019).

İngiltere'de ragbi, Ragbi Futbol Ligi (RFL) tarafından yönetilir. Merkezi Leeds şehrinde olan İngiltere liginin patronu Sussex Dükü Prens Harry'dir. RFL 1948'de Rugby Ligi Uluslararası Federasyonu (Rugby League International Federation), 2003'te ise Ragbi Ligi Avrupa Federasyonu (Rugby League Europe Federation) üyesi olmuştur (www.nrl.com/operations/history-of-rugby-league/, 2019).

Tarihsel Süreç İçerisinde Türkiye ve Birleşik Krallık'ta Ragbi

RFL'ne ait spor organizasyonları Süper Lig, Şampiyonluk, 1. Lig, Rugby Ligi Birliği, Challenge Kupası, 1. Lig Kupası, Dünya Kulüp Serileri ve Dünya Kulüp Yarışması'dır. 2016 yılı RFL cirosunun 27 milyon sterlinin üzerinde olduğu bilinmektedir (www.bbc.co.uk/sport/rugby-league/21263031, 2019).

Ragbi Futbol Ligi, Ragbi Ligi Uluslararası Federasyonu (Rugby League International Federation) ve Ragbi Ligi Avrupa Federasyonu (Rugby League Europe Federation) ile iş birliği halindedir. Ragbi Futbol Ligi Kurulu, İngiliz Amatör Ragbi Birliği Derneği (BARLA), Birleşik Hizmetler, İngiliz Okulları, Rugby Ligi ve Öğrenci Rugby Ligi derneklerinin temsilcilerinden oluşur (www.rugby-league.com, 2019).

Ragbi Futbol Ligi Kurulu Üye Dernekleri

- BARLA: 1973 yılında Huddersfield'deki George Hotel'de birçok amatör lig ve kulübün dağılmasından endişelenen grup tarafından kurulmuştur. BARLA Kuzey İngiltere Amatör RL'nden sorumludur (www.barla.org.uk, 2019). İngiltere, İskoçya ve Galler'deki amatör ragbi lig takımlarının bölgesel Rugby Ligi Birliği birimleri bulunmaktadır. Birçok Rugby Ligi Birliği'nin amacı başlangıçta, RL'nin Kuzey İngiltere dışında yer alan yeni kulüplere düzenli fikstürler sağlamaktır. Oysa oyun standartları arttıkça, Kuzey İngiltere'deki ekiplerinde fikstürlerini hazırlayan bir birim olmuştur. BARLA, amatör oyunculardan uluslararası bir takım olan Arslanlar (Lions)'a oyuncu seçmektedir (www.rugby-league.com, 2019).

- Silahlı Kuvvetler (Armed Forces): Ragbi 1994 yılında askeri bir spor dalı olarak kabul edilmiştir. Kombine Servisler Ragbi Ligi (Combined Services Rugby League); Ordu Ragbi Ligi (Army Rugby League), Kraliyet Donanması Ragbi Ligi (Royal Navy Rugby League) ve Kraliyet Hava Kuvvetleri Ragbi Ligi (Royal Air Force Rugby League)'nin koordinasyonunu sağlamaktadır. Her kurum bünyesinde yarışmalarını düzenlemektedir (<https://armedforcessports.defense.gov/Sports/Rugby/>, 2019).

- Kadınlar Amatör Ragbi Ligi Derneği (Women Amateur Rugby League Association-WARLA): 1985 yılında kurulmuş ve ilk yılında RFL tarafından tanınmıştır. Yönetim birimi Kadın Amatör Ragbi Ligi Federasyonu'dur. Yaz ragbisi popüler olunca etkinliği azalmıştır. 2006 sezonunun başında, İngiltere'de her iki cinsten oluşan takımı olan kulüpler hariç, 30-40 kadın ragbi kulübü vardı. Kulüplerin çoğu Lancashire ve Yorkshire şehirlerinde bulunmaktadır (www.bbc.co.uk/programmes/p050jfjv, 2019).

RFL, Kadınlar Ragbi Ligi (Women's Rugby League), müsabakalarını organize etmektedir. 2017 yılında Kadınlar Süper Ligi (Women's Super League)

Birleşik Krallık'taki elit kadınların RL müsabakası olarak başlamıştır. Uluslararası düzeyde Büyük Britanya Aslanları (Great Britain Lions) olarak anılmaktadır (Collins, 1998).

• Dokunma Ragbi (Touch Rugby): Rakip oyuncuların mücadelesini bir dokunuşla değiştiren RL çeşitidir. Dokunuşların minimum kuvvetle yapılması gerektirdiğinden sınırlı temaslı spordur. Temel dokunma kuralları, 1960'larda Güney Sidney Junior Ragbi Ligi Kulübü (South Sydney Junior Rugby League Club) tarafından belirlenmiştir. Ayırt edici özellikleri; kolay öğrenme, minimum ekipman gereksinimi ve yaralanma korkusunun düşük olmasıdır. Genellikle sahadaki altı oyuncudan oluşan iki takımla oynanırken, bazı sosyal yarışmalar sahadaki takım başına farklı oyunculara izin verir. Her iki cinsiyet tarafından ve ilkökul çocuklarından, 50 yaş üstü yetişkinlere kadar her kesim tarafından oynanır. Oyunun hem erkek hem de kadın oyuncuların aynı anda sahada olduğu versiyonu özellikle sosyal oyuncular arasında oldukça popülerdir (<https://sportstg.com/>, 2019).

Dokunma ragbinin Avustralya'da 1963'de park oyunu ve RL için antrenman tekniği olarak başladığı iddia edilmiştir. Ancak 1956'nın başlarında asfalt oyun alanlarının normal ragbi liginin çok tehlikeli hale gelmesiyle İngiltere'nin kuzeyinde dokunma ragbinin bazı okullarda oynandığı iddia edilmiştir. Kurallar okulların spor öğretmenleri tarafından belirlenmiştir. Kuralları olsa da spor olarak görülmemiştir. Güney Sidney Junior Ragbi Ligi Kulübü (South Sydney Junior Rugby League Club)'nden dokunma kurucuları Bob Dyke ve Ray Vawdon tarafından bir spor haline getirilmiştir (<https://sportingpulse.com>, 2019).

Uluslararası Dokunma Federasyonu (International Touch Federation) of tarafından düzenlenmekte ve İngiltere Dokunma Federasyonu (England Touch Federation) tarafından yönetilmektedir. RFL veya BARLA'ya bağlı değildir. 1995'te kurulan İngiltere Dokunma Birliği (England Touch Association-ETA)'nin 65'ten fazla üye kulübü ve 1.000 üyesi bulunmaktadır (<https://touchfootball.com.au/>, 2019).

• Öğretmenler Ragbi Ligi (Teachers Rugby League): 2010 yılının ilk aylarında, Tony Fretwell, RL oynayan nitelikli öğretmenler için Büyük Britanya Öğretmenler Ragbi Ligi (Great Britain Teachers Rugby League)'ni kurdu. Öğretmenler Ragbi Ligi, Ulusal Erkek Kadın Öğretmenler Birliği Derneği (National Association of Men Union of Women Teachers-NASUWT) ve Ragbi Ligi Kurulu (Rugby League Foundation) tarafından desteklenmektedir (<https://www.teachersrugbyleague.com/about-us>, 2019).

İngiliz Ragbi Lig Sistemi

Ragbi futbol ligi sisteminin beş aşamalı bir yapısı vardır. Sistem, en üstte yer alan üç profesyonel bölümün yanı sıra Ulusal Birlik Ligi (National Conference League) ve altındaki çeşitli bölgesel liglerden oluşmaktadır. Ayrıca profesyonel kulüpler için Dünya Kulüp Yarışması (Club World Competition) ve Dünya Kulüp Serisi (Club World Series) müsabakalarını düzenlemektedir (www.rugby-league.com, 2019).

Takımlar

İngiltere Milli Ragbi Ligi Takımı

Uluslararası RL turnuvalarında İngiltere'yi temsil etmektedir. Takım, RFL tarafından yönetilmektedir. 2008 yılı itibarıyla, tüm dünya kupaları, Dört Uluslar (Four Nations) ve Test maçlarına katılmaktadır (https://en.wikipedia.org/wiki/Rugby_Football_League, 2019). Takım ilk defa 1904 yılında Wigan'da Galler ve İskoçyalı oyuncularından oluşan takımla karşılaşmış (www.rugby-league.com, 2019), 1950'lere kadar, düzenli olarak Avustralya ve Yeni Zelanda ile müsabakalar yapmıştır (https://en.wikipedia.org/wiki/Rugby_Football_League, 2019).

Geçmişte İngiltere'nin ana rakipleri, sırasıyla 1908 ve 1934'e kadar Galler ve Fransa iken şimdi Avustralya, Yeni Zelanda ve Fransa'dır (www.rugby-league.com, 2019). Oyuncular geleneksel olarak göğsü gül deseni işlemeli bir tişört, beyaz şort ve beyaz süslemeli lacivert çorap giymektedirler. İngiltere'nin ana sahası 1910'dan beri Twickenham Stadyumu'dur (www.thefa.com, 2019).

Her yıl Altı Milletler Şampiyonası (Six Nations Championship)'nda Fransa, İrlanda, İskoçya, İtalya ve Galler ile karşı karşıya gelmektedir. İngiltere, toplamda 28 kez Altı Milletler Şampiyonası'nı kazanmıştır. Ayrıca 13 kez Grand Slam ve 25 kez Üçlü Taç (Triple Crown)'ı kazanarak, turnuva tarihindeki en başarılı takım olmuştur (www.englandrugby.com, 2019).

Büyük Birtanya Milli Takımı

Büyük Birtanya Milli Takımı, ragbi liginde Büyük Britanya'yı temsil etmektedir. Ragbi Futbol Ligi tarafından yönetilen takım Büyük Britanya Aslanları (Great Britain Lions) veya Aslanlar (Lions) olarak adlandırılmaktadır. 1954, 1960 ve 1972'de Ragbi Ligi Dünya Kupası (Rugby League World Cu)'nda mücadele etmiş ve üç kez kupayı kazanmışlardır (www.skysports.com/rugby-league, 2019).

2. İrlanda'da RL

1934'te ragbi ile tanışan İrlanda'nın ragbi hikâyesi 1989'da Brian Corrigan tarafından yaz boyunca formda kalmak isteyen ragbi kulübü oyuncularının Dublin Mavileri (Dublin Blues) takımını oluşturması ile başlamıştır. Maviler, turlarda İngiltere takımlarıyla yarışmış ve oyun kalitesiyle şaşkınlık yaratmıştır. Ayrıca İngiliz amatörlerine karşı birçok zafere imza atmıştır. 1995 yılının başlarında, İngiliz Ragbi Futbol Ligi (British Rugby Football League) gelişim kolu, İrlanda liginin kalkınması için finansal destek sağlayarak gelişimine büyük destek olmuştur (www.rugbyfootballhistory.com/originsofrugby.htm, 2019).

1992'de İrlanda'yı Avustralya'daki Öğrenci Ragbi Ligi Dünya Kupası (Student's Rugby League World Cup)'nda temsil eden ve 1996'da ise İrlanda merkezli olup İngiltere'yi temsil eden ve İngiliz oyunculardan oluşan güçlü bir öğrenci takımı oluşturulmuştur (www.rli.ie/, 2019).

Önceleri İrlanda Ragbi Ligi (Ireland Rugby League) olarak bilinen Ragbi Ligi İrlanda (Rugby League Ireland-RLI), 2001 yılında Leinster ve Munster birliklerinden oluşturulmuştur. 2007 sezonunda elit bölümünün altında kuzey ve güney birlikler geliştirilmiştir. 2008 yılında Carnegie Ligi (Carnegie League) ve Emerald Ragbi Ulusal Konferansı (Emerald Rugby National Conference) adında iki ulusal müsabakalar organize edilmiştir (<https://publications.parliament.uk>, 2019).

2010 yılında, il birlikleri Leinster, Munster ve Ulster olmak üzere yeniden düzenlenmiş ve sezon boyunca toplam 17 takım karşı karşıya gelmiştir.

Milli Takım

İrlanda Kurt Köpekleri (Ireland Wolfhounds), Süper Lig ve İrlanda A RFL'nde milli takım olarak İrlanda'yı temsil etmektedir. İrlanda'da ayrıca Kurt Köpeği (Wolfhound) adında güçlü bir öğrenci takımı da bulunmaktadır (<https://www.rli.ie/>, 2019). Takım RFL tarafından organize edilmiştir. İrlanda 1995'te Uluslararası Ragbi Ligi (International Rugby League)'nde yarışmaya başladığından beri, 1995 Ragbi Ligi Gelişmekte Olan Uluslar Turnuvası ((Rugby League Emerging Nations Tournament), 1996 Süper Lig Dünya Dokuzları (Super League World Nines) ve 2000, 2008 ve 2013 yıllarında Ragbi Ligi Dünya Kupası (Rugby League World Cup)'na katılmıştır (www.rugby-league.com, 2019).

3. İskoçya RL

RL, İskoçya'daki curling, buz hokeyi ve shinty (hokeye benzeyen İskoç oyunu) kulüplerinin gölgesinde kaldığından dolayı bilinirliği düşük bir spordur.

İskoçya'da gençlik ragbi liginin oluşmasıyla birlikte Süper Ligi kulüplerinde gençler oynamaya başlamıştır (ww.rlwc2013.com, 2019).

1989'da öğrenci takımı Aberdeen Üniversitesi'nde kurulmuş ve bu durum diğer kulüplerin oluşumunda vesile olmuştur. Zamanla sınır bölgelerinden İskoç ragbi oyuncusu, İngiliz kulüplerinde oynamak için güneye taşınmıştır (www.nrl.com/operations/history-of-rugby-league/, 2019).

İskoç Ulusal Ligi (Scottish National League-SNL), İskoçya ragbi liginin yönetim organı olup, sporun her seviyesindeki gelişim ve katılımı denetlemektedir. Aberdeen Savaşçıları (Aberdeen Warriors), Ayrshire Fırtınası (Ayrshire Storm), Easterhouse Panterleri (Easterhouse Panthers) ve Edinburgh Kartalları (Edinburgh Eagles) olmak üzere dört takımdan oluşmaktadır (www.heraldscotland.com, 2019).

4. Galler RL

Ragbi 1890'lı yıllarla beraber Galler'de gün geçtikçe popüler hale gelen bir spor olarak bilinmektedir. Kuzey İngiltere madencileri gibi Galler'deki kömür madencileri de ragbiye oldukça ilgi duymuşlardır. 1895'te İngiltere'de RB ve RL bölünmesinde profesyonelliği istemesine rağmen amatörlüğün halka yakın olması ve topluluğu bir arada tutmanın yolu olarak görülmüş ve RB'den ayrılmamıştır. Zamanla Galler, RL'nin profesyonelliğinden etkilenmiş ve Galliler Ragbi Birliği (Welsh Rugby Union)'ne ilgisi azalmıştır. Bununla birlikte, pek çok Galli oyuncu İngiliz kulüpleri ile anlaşma yoluna gitmiştir (https://wrl.wales/, 2019).

1907'de Wrexham'da Galliler Kuzey Birliği (Welsh Northern Union) kurulmuştur. Ebbw Vale Ragbi Ligi Futbol Kulübü (Ebbw Vale Rugby League Football Club) ve Merthyr Tydfil Futbol Kulübü (Merthyr Tydfil Football Club) bu birliğe katılarak Challenge Kupası'nda yarışmıştır. 1908-1909 sezonunda, Kuzey Birliği'nin Yorkshire ve Lancashire Ligleri'nin yanı sıra ayrı bir Galler Ligi oluşturulmuştur. Galler Ligi, 1910'da takımların çoğunun dağılmasından dolayı sadece iki sezon sürmüştür. 1926'da RFL, ragbi kulüplerini ragbi ligine çekmek amacıyla Galler komisyonu kurmuştur (Smith ve Williams, 1980 s. 12).

1995 yılında Galler Ragbi Ligi (Wales Rugby League-GRL) kurulmuştur. RFL, İngiliz Amatör Ragbi Ligi Derneği (British Amateur Rugby League Association) ve Galler Spor Konseyi tarafından RL yönetim organı olarak tanınmıştır. Galler Mayıs 2010'da Melbourne'da yapılan Federasyon Kurulu toplantısının ardından Uluslararası Ragbi Ligi Federasyonu'nun 12. üyesi olmuştur (https://wrl.wales/, 2019).

Galler Kulüpleri ve Müsabakaları

Haçlılar Ragbi Ligi (Crusaders Rugby League) ve Batı Galler Baskıncıları (West Wales Raiders) adlı iki profesyonel RL kulübü bulunmaktadır. Wrexham merkezli Haçlılar Rugby Ligi, 2011 yılına kadar Süper Lig müsabakalarında oynamıştır. Batı Galler Baskıncıları, Güney Galler Demir Adamları'nın dağılmasının ardından 2017 yılında Ilanelli'de kurulmuştur. Her iki takım da 1. ligde oynamaktadır (www.walesonline.co.uk, 2019).

Amatör Galler ekipleri Güney Galler Şampiyonası (South Wales Championship) ve Kuzey Galler Birliği (North Wales Conference)'nde, gençler ise Galler Birliği Gençler Ligi (Welsh Conference Junior League)'nde yarışmaktadırlar. Ayrıca Birlik Gençlik Ligi (Conference Youth League)'nde Kuzey Galler Haçlıları (North Wales Crusaders) ve Carmarthenshire, Pembrokeshire, Ceredigion Ayları (CPC Bears) adlı iki Galler takımı vardır (Smith ve Williams 1980).

Milli Takım

Galler ilk 1908 yılında Aberdare'de Yeni Zelanda'yı 9-8 mağlup ettikleri uluslararası ragbi ligine katılmıştır. Ejderhalar (Dragons) olarak adlandırılan ulusal taraf, uluslararası ragbi liginde en güçlü taraflardan biri olup Büyük Britanya ekibine de bazı önemli oyuncular kazanmıştır (http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/rugby_league, 2019).

Çok başarılı yerli oyuncularından oluşan Galler A takımı Amatör Dört Uluslar (Amateur Four Nations)'da müsabakalara katılmış ve bu turnuvalardan yedisini kazanmıştır. Galler ayrıca, 19 yaş, 15 yaş altı ve öğrenci düzeyindeki normal uluslararası turnuvalarda da mücadele etmektedir (www.walesonline.co.uk, 2019).

Galler Ligi Sistemi

Güney ve Kuzey Galler Birliği (South and North Wales Conference) Galler lig sisteminin ilk bölümleridir. Takımlar, liglere terfi etmek istiyorlarsa, RFL'ne başvurmaları gerekmektedir. Başarılı olunması durumunda 1. Lig'e Şampiyona sonrasında ise Süper Lig'e terfi etme olasılığı bulunmaktadır (http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/rugby_league, 2019).

Türkiye'de Ragbi ve Kurumsallaşması

Ragbi tarihi Türkiye'de Osmanlı İmparatorluğuna kadar dayanmaktadır. Osmanlı himayesine girmiş yabancıların oynadığı ragbi ve futbol ayrımı olmaması nedeniyle takımların Ragbi Futbol Kulübü çatısı altında müsabaka yaptıkları görülmektedir (Aliyev, 2019).

Ragbi ilk olarak Fenerbahçe Spor Kulübünde takım sporu olarak ortaya çıkmış kuruluşundan birkaç yıl sonrası İstanbul'un işgali ile kapanmak zorunda kalmıştır. Daha sonra 1945 yılında Fenerbahçe Kulübü'nde yeniden kurulmuştur. Kulüp üyelerinden İtalyan Milli Rugby takımında sahaya çıkan Reşat Ersu Türkiye ragbi tarihinin en tanınmış simasıdır. 1945'te Reşat Ersu yönetiminde Fenerbahçe kulübü ragbi takımı kurulmuştur. Haydarpaşa Lisesi gençlerini de yetiştiren kulüp sayesinde, 1945'de Fenerbahçe Stadi'nda Haydarpaşa Lisesi'nin düzenlediği spor bayramında 15 bin seyirci önünde Türkler arasında ilk ragbi maçı yapılmış ve Fenerbahçe, rakibini 8/7 yenmiştir (Aliyev, 2019).

Galatasaray Kulübü'nün de takım kurmasıyla ragbi sporuna daha fazla ilgi duyulacağı düşünülmüştür. Ancak Kadıköy'de Fenerbahçe- Beşiktaş futbol maçından önce, 18.5.1947'de 18 bin seyirciyle oynanan ilk maç Fenerbahçe-Galatasaray Kulüp'leri arasında gerçekleşmiş olup ilgi ve heyecanla izlenen maçı Fenerbahçe 12-0 skorla kazanmıştır. Aynı zamanda bu maç 2007'de Türkiye Ligi kurulana kadar son ragbi maçı olarak tarihe geçmiştir (<http://arsiv.sabah.com.tr/2007/11/01>, 2019).

2001'de Gençlik, Spor Genel Müdürlüğü Merkez Danışma Kurulu'nun kararı ile Beyzbol Federasyonu kurulmuş, 2002 tarihinde bu federasyona Softball Federasyonu eklenerek federasyonun adı Türkiye Beyzbol ve Softbol Federasyonu olmuştur (www.resmigazete.gov.tr, 2007). 2005 tarihinde ise Amerikan Futbolu ve Ragbi spor dalları da bu federasyona bağlanmıştır. 2006 yılında Türkiye Beyzbol ve Softbol Federasyonu'na idari ve mali yönden özerklik verilmiştir. 2007'de Türkiye Beyzbol ve Softbol Federasyonu'nun ismi Türkiye Beyzbol, Softbol, Korumalı Futbol ve Ragbi Federasyonu olarak değiştirilmiştir. 28.03.2011 tarihli ve 37 sayılı Başbakanlık Oluru ile Türkiye Beyzbol, Softbol, Korumalı Futbol ve Ragbi Federasyonu'nun ismi Türkiye Ragbi Federasyonu olarak değiştirilmiştir (www.resmigazete.gov.tr, 2011).

Bu tarihten itibaren ragbi, Türkiye Ragbi Federasyonu'na bağlı olarak organizasyonlarını düzenlemeye başlamıştır. Federasyon günümüzde Türkiye Ragbi 1. Ligi ve Türkiye Bölgesel Ragbi Ligi'ni organize etmektedir. Federasyon uluslararası düzeyde Uluslararası Ragbi Kurulu'na üye değildir. Ancak Avrupa düzeyinde en üst kurum olan Avrupa Ragbi Birliğine 2012 yılından beri üyedir (http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/rugby_league, 2019). 2019 yılı verilerine göre yirmi dört şehirde il temsilcilikleri bulunan Federasyon'un tahmini bütçesi 10 milyon Türk Lirası'dır (www.trf.gov.tr, 2019).

2011-2017 yılları arasında 15'li Erkekler Ragbi Ligi müsabakaları, 2017-2018 yılları arasında Ragbi Yedili Erkekler ragbi ligleri oynanmıştır. 2019 yılında Türkiye'de büyük bir gelişme göstermiş yedili kadın-erkek, U18 kadın-erkek ve

15'li ragbi ulusal/uluslararası lig müsabakaları gerçekleşmiştir. 2014-2015 sezonundan günümüze kadar Ragbi Ünilig A-B grubu ve Ragbi Ünilig Play Off müsabakaları düzenlenmektedir. 2014-2015 yılında Ragbi Ünilig A grubunda sekiz erkek, beş kadın, B grubunda yedi erkek ve Ragbi Ünilig Play Off'ta yedi üniversite takımı mücadele etmiştir. 2018-2019 sezonunda ise Play Off müsabakaları yapılmamış olup, Unilig A ve B grubu kadın erkek müsabakaları aynı takım sayısı ile oynanmıştır (<http://www.ragbi.gov.tr/>, 2019).

Milli takımlarımız Ragbi Yedili Erkek, Ragbi Yedili Kadın, Ragbi 15'li Erkek, Ragbi Beşli Plaj Erkek'lerdir. Türkiye Büyük Kadınlar Yedili Ragbi Milli Takımı 08-09 Haziran 2018'de Hırvatistan'da ve Türkiye Büyük Erkekler Yedili Ragbi Milli Takımı 8-9 Haziran 2019'da Belgrad'da gerçekleşen Ragbi Avrupa Conference 1 şampiyonasında Avrupa 2.'si olarak bir üst Avrupa ligi olan Trophy'e yükselmiştir (www.trf.gov.tr/, 2019).

Türkiye de Ragbiye İlişkin Veriler

Tablo 2

2016 – 2020 Yıllarına Ait Takım ve Sporcu Sayıları

Yıl	Takım Sayısı	Sporcu Sayısı
2016	16	352
2017	14	308
2018	40	650
2019	35	490
2020	39	548

Türkiye Ragbi Federasyonu verilerine göre son beş yıla ilişkin takım ve sporcu sayılarında yıllara göre dalgalanmalar görülmektedir (Tablo 2). Gerek takım gerekse de sporcu sayısında 2018 yılı itibarıyla en yüksek orana ulaştığı görülmektedir (Türkiye Ragbi Federasyonu, 2020).

Tablo 3

2016 – 2020 Yılları Arası Türkiye'nin Katıldığı Uluslararası Organizasyonlar

Yıl	Katılan Organizasyon Sayısı
2016	3
2017	2
2018	6
2019	8

Milli takım düzeyinde son dört yıla ilişkin verilere göre Türkiye'nin 2016 yılında üç uluslararası organizasyona katılmıştır (Tablo 3). 2019 yılında ise son dört yıla ilişkin en yüksek sayıya ulaşıldığı görülmektedir. 2020 yılında ortaya çıkan Covid-19 pandemisi sebebiyle her hangi bir uluslararası organizasyon düzenlenemediğinden katılım sağlanamamıştır (Türkiye Ragbi Federasyonu, 2020).

SONUÇ

Ragbi, centilmenlik esaslı sosyal bir takım sporudur. Futboldan sonra Birleşik Krallıkta en popüler ikinci spor olan ragbi, her ne kadar üst düzey bir fiziksel dayanıklılık ve kuvvet gerektirse de zihinsel olarak ta antrenmanlı olmak avantaj sağlamaktadır. Rekabeti öven ancak iyi bir sportmenlik isteyen bu sosyal spor, gerek ev sahibi gerekse deplasmanda dostluk havasında gerçekleşmektedir. Ragbi'de oyun türü ne olursa olsun oyuncu, antrenör ve ebeveynlerin sorumluluğu, takım oyuncularının en yüksek potansiyeline ulaşabilecekleri pozitif, güvenli ve eğlenceli bir ortam sağlamaktır. Gerek antrenman ve eğitim materyalleri gerekse kültürün tanınması başarılı, etik rekabet, dostluk ve centilmenliğin ön planda olduğu bir ortam yaratmada destekleyici niteliktedir.

Ülkemize Osmanlı zamanında esirler sayesinde ortaya çıkan uzun süre ilgi görmeyen bu spor 2011 yılından itibaren ise İngiltere gibi ağırlıklı olarak üniversitelerde oynanmaya başlamıştır. Ülkemizdeki tüm kulüpler incelendiğinde genç nüfusun ağırlıkta olduğu, Bileşik Krallıkta olduğu gibi orta yaşa hitap etmediği görülmektedir.

Bunun nedeni ise oyun alanlarının kısıtlılığı ve fazla popüler olmamasıdır. Ayrıca Bileşik Krallık ülkelerinde vatandaşların bu spor kültürüne ilgisi sayesinde birçok kulüp giderlerini çoğunlukla bölgede yaşayan bireylerin yardımlarıyla karşılamaktadır. Sporun gelişim ve yaygınlaşmasında önemli olan federasyonların bütçeleri kıyaslandığında Türkiye ve Bileşik Krallık arasında ciddi farklar olduğu görülmektedir. Türkiye'de Ragbi Federasyonu'nun bütçesi softbol, beyzbol, ragbi ve korumalı futbol için de kullanılmaktadır. Özellikle son dört yılda Türkiye Ragbi Federasyonu'nun yapmış olduğu çalışmaların ragbiye önemli katkı sağladığı bilinse de devlet tarafından ayrılan maddi kaynağın diğer sporlara göre yetersiz olması ve sponsorlar tarafından desteklenmemesi ragbinin ülkemizde fazla gelişememesine neden olduğu söylenebilir. Bunun yanı sıra üniversite düzeyinde ragbi ligi bulunmaktadır. Ünilig'teki takımlar ise üniversite tarafından finanse edilmektedir. Üniversiteler her ne kadar şartları ölçüsünde spora katkı sağlasa da verilen bu destek istenilen ve beklenen düzeyde

olmamaktadır. Sonuç olarak; ülkemizde yeni gelişmeye başlayan ragbi sporunun tanınırlığının anavatanı olan İngiltere ve Birleşik Krallık ülkelerine oranla daha düşük düzeyde olması halkın ve dış paydaşların ragbiye aktardığı kaynağın katkısının oldukça düşük düzeyde kalmasına neden olmaktadır.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- About Touch Malaysia. (2019). *Touch Malaysia-Sportin bPulse International*. <https://sportingpulse.com>. Erişim tarihi: 13.11.2019
- Aliyev E. (2019) *Türkiye ragbi tarihinden*. <http://kangalsrugby.club/index.php?newsid=58> 30/05/2015 19:34. Erişim tarihi: 13.011.2019
- Armed Forces (2019). *Rugby*. <https://armedforcessports.defense.gov/Sports/Rugby/>, Erişim tarihi: 09.11.2019
- Barla (2019). *BARLA*. <https://www.barla.org.uk/>, Erişim tarihi: 09.11.2019
- BBC Sport. (2008). *Super League Show to Get Repeat 2*. http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/rugby_league/7238707.stm, Erişim tarihi: 09.11.2019
- Beattie, J. (2019). *Union of Disciplines Can Be Good for All Scottish Rugby*. <https://www.heraldsotland.com/news/12251434.union-of-disciplines-can-be-good-for-all-scottish-rugby/>, Erişim tarihi: 12.11.2019
- Collins, T. (1998). *Rugby's Great Split: Class, Culture and The Origins of Rugby League Football*. Taylor & Francis.
- Collins, T. (2005). Australian nationalism and working-class Britishness: the case of rugby league football. *History Compass*, 3(1).
- Collins, T. (2006). *Rugby League in Twentieth Century Britain: A Social and Cultural History*. Routledge.
- Engelbrechtsen L. & Steffen K. (2010). Rugby in Rio in 2016! *Br J Sports Med*. 44, 157. <https://doi.org/10.1136/bjism.2010.71555>
- England News (2019). *New Shirt Launched*. <http://www.thefa.com/>, Erişim tarihi: 12.11.2019
- England Official Rugby (2019). *New Logo*. <https://www.englandrugby.com/home>, Erişim tarihi: 10.11.2019
- Laws of Football as played at Rugby School 1845. (2019). https://en.wikisource.org/wiki/Laws_of_Football_as_played_at_Rugby_School, Erişim tarihi: 13.11.2019

- Macrory, J. (1991). *Running With The Ball: The Birth of Rugby Football*. HarperCollins
- Origins of Rugby. (2019). *Origins of Rugby*. <http://www.rugbyfootballhistory.com/originsofrugby.htm>., Erişim tarihi: 09.11.2019
- Phillips, B. (2019). *Appendices to the Minutes of Evidence to Select Committee on Culture, Media and Sport*. <https://publications.parliament.uk/pa/cm199900/cmselect/cmcumeds/371/371ap09.htm>, Erişim tarihi: 09.11.2019
- Resmi Gazete. 14 Nisan 2011-sayı: 27905.
- Resmi Gazete. 27 Ekim 2007- sayı: 26683.
- RFL. (2019). *RFL Appoints ex-FA Boss Brian Barwick as Chairman*. <https://www.bbc.co.uk/sport/rugby-league/21263031>. Erişim tarihi: 09.11.2019
- RL189 5The First International. (2019). *RL1895 The First International*. <https://www.rugby-league.com/article/55023/rfl-names-title-partner-for-cup>, Erişim tarihi: 13.11.2019
- Rugby Ireland League (2019). *Rugby Ireland League*. <https://www.rli.ie/>., Erişim tarihi: 10.11.2019
- Rugby League World Cup England. (2019). *RLWC08*. https://en.wikipedia.org/wiki/Rugby_League_World_Cup., Erişim tarihi: 09.11.2019
- Rugby League. (2019). *Rugby League*. <https://www.skysports.com/rugby-league>. Erişim tarihi: 10.11.2019
- Rugby Local History Research Group (1977). *Further Aspects of The Past*. Rugby Local History Group.
- Rugby World Cup History (2019). *Rugby World Cup History*. www.rugbyfootballhistory.com. Erişim tarihi: 11.11.2019
- Rugby, Warwickshire (2019). Rugby on city population. <http://www.rugbyfootballhistory.com>. Erişim tarihi: 09.11.2019
- Sabah Gazetesi (2019). *Rugby ile Yeniden*. <http://arsiv.sabah.com.tr/2007/11/01/haber,AB39C895677B4C6FA5F0376181B42C76.htm>, Erişim tarihi: 09.11.2019
- Scotland. (2019). *Scotland*. www.rlwc2013.com, Erişim tarihi: 11.11.2019
- Six Nation Rugby. (2019). *Six Nation Rugby*. www.sixnationsrugby.com, Erişim tarihi: 10.11.2019

- Smith, D. & Williams, G. (1980). *Fields of Praise: The Official History of the Welsh Rugby Union*. University of Wales Press.
- Şahin M. (2006). *Beden Eğitimi ve Spor Sözlüğü*. Morpa Kültür Yayınları.
- Teacher Rugby League. (2019). *Teacher Rugby*. <https://www.teachersrugbyleague.com/about-us>. Erişim tarihi: 12.11.2019
- The Age (1915). *National Football*. VIC.
- The Evolution of Touch (2019). *Federation of International Touch – Sporting Pulse International*. <https://sportstg.com/>, Erişim tarihi: 13.11.2019
- The History of Rugby League (2019). *Rugby League Information*. <https://www.nrl.com/operations/history-of-rugby-league/>, Erişim tarihi: 12.11.2019
- The Rugby Football League (2019). *The Rugby Football League-Brand England Launched*. https://en.wikipedia.org/wiki/Rugby_Football_League, Erişim tarihi: 11.11.2019
- The Rugby Football League. (2019). *Brand England Launched*. <https://www.rugby-league.com/>, Erişim tarihi: 12.11.2019
- Touch Football Australia: Home. (2019). *Touch Rugby*. <https://touchfootball.com.au/>, Erişim tarihi: 13.11.2019
- Türkiye Ragbi Federasyonu (2020). *Ragbi Branşına İlişkin Veriler*. <http://www.ragbi.gov.tr/#>, Erişim tarihi: 04.09.2020.
- Türkiye Ragbi Federasyonu. (2019). *Ragbi*. Erişim tarihi: 09.11.2019
- Vision of Britain (2019). *Vision of Britain*. <http://www.visionofbritain.org.uk/>, Erişim tarihi: 11.11.2019
- Welsh Rugby League (2019). *Welsh Rugby League*. <https://wrl.wales>, Erişim tarihi: 12.11.2019
- Women's Rugby League (2019). <https://www.bbc.co.uk/programmes/p050jfvv>, Erişim tarihi: 12.11.2019
- World Rugby. (2019). *Mapping the Global Popularity of Rugby*. <http://rugby.vlaanderen/wp-content/uploads/2016/05/World-Playing-Map-2015-Review.pdf>, Erişim tarihi: 11.11.2019

EXTENDED ABSTRACT

Aim: There are two main types, Rugby League and Rugby Union. Rugby League is popular among all grades in western countries. In Wales, where the proletariat is traditionally widespread, it is known to be a popular game among small village teams of coal miners and other industrial workers (Collins, 2005). It has been adopted in both games in Australia, New South Wales and Queensland. The class barrier between the two games in England also appeared in these states and was supported by many segments (Collins, 1998 p. 21). There are 102 countries in the world rugby ranking. Twenty teams from six continents participated in the 2015 Rugby World Cup, according to the International Rugby Board. Both observations clearly show that rugby is a global sport (www.rugbyfootballhistory.com, 2019). The aim of our research is; The development of rugby in the UK and our country, its popularity, league systems and status, number of athletes and teams are analyzed from literature and various internet sources.

Method: Our research was carried out by the method of literature review. In addition, the news and content on rugby in the UK countries and in our country, especially in official and semi-official websites, and in the press and media organs related to rugby were examined.

Findings: UK country and rugby development stages in Turkey, the number of athletes, number of teams, the budget is devoted to public, society interest and league numbers in terms of UK country, our country seems to be in a much better level.

Results: Rugby is a social team sport based on gentlemen. In rugby, the second most popular sport in the UK after football, endurance and physical strength are very important. Responsibility of the player, coach and parents regardless of the type of game; to provide a positive, safe and fun environment where players can reach their high potential. Both training, educational materials and recognition of its culture are supportive in creating an environment that is successful, ethical competition, friendship and gentlemanliness.

This sport, which emerged in our country thanks to the captives in the Ottoman term and did not attract attention for a long time, and since 2011, it has been played mainly in universities such as England. When all the clubs in our country are examined, the young population is predominant and the middle age population has not been able to populate as in the UK. The reason for this is that the playgrounds are limited and not very popular. In addition, thanks to the interest of citizens in this sports culture in the UK countries, many club expenses are mostly covered by the help of individuals living in the region. When the development of sports federations and spread the important budgets compared, there are serious differences between Turkey and UK. Turkey's budget rugby union softball, baseball, rugby and is used to protect the football. Especially in the last four years, Turkey Rugby Federation made clear in his work allocated by the state was not known for rugby contribute significant financial resources remain inadequate, supported by sponsors of our country said to be cause more developed. In addition, there is a university level league. The teams in Unilig are financed by the university. Universities contribute to sports as per their conditions and are not at the desired and expected level.

As a result; it is seen that the recognition of the newly developed rugby in our country is low compared to the UK and UK countries, and the contribution of the external stakeholders to this sport and the contribution of the public is quite high in the UK compared to our country.